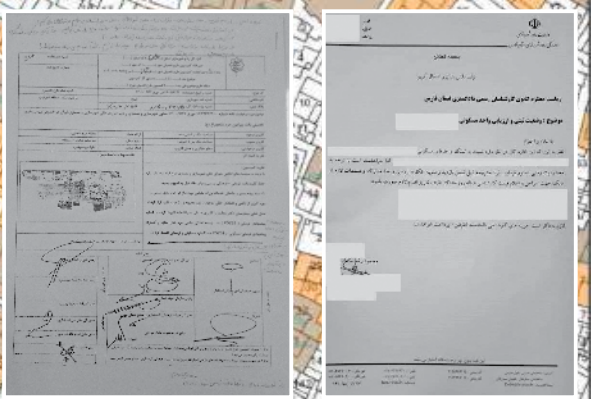

بررسی مصوبه ها و گفت وگوهای رسانه‌ای مسئولان فارس از تخریب حداقل ۱۵۰ خانه تاریخی در طرح توسعه شاهچراغ خبر می دهد

موافقت پژوهشگاه میراث فرهنگی با تخریب ۳۵ پلاک تاریخی

خط تخریب
خط پیشنهادی پژوهشگاه میراث فرهنگی و کارگروه ویژه در طرح ۱۴۰۱. به موجب این خط پیشنهادی ۳۵ بنای تاریخی (۵ بنای ثبتی و ۳۰ بنای واجد ارزش) تخریب خواهد شد

عکس: ایران

تیتربیک

زهراکشوری

دبیر گروه زیست بوم

وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی در حالی تخریب بافت تاریخی شیراز با هدف توسعه حرم مطهر شاهچراغ را تکذیب می کند که بررسی سخنان و گفت وگویی مسئولان مختلف استان فارس نشان می دهد در این طرح حداقل ۱۵۰ بنای تاریخی تخریب خواهد شد. «عزت‌الله ضرغامی» و «علی دارابی» معاون میراث فرهنگی کشور مسئولیت پاسخ‌دهی به سؤالات رسانه‌ها به آنچه در محدوده ۵۷ هکتاری طرح توسعه حرم شاهچراغ اتفاق می افتد را به عهده مصیب امیری رئیس پژوهشگاه میراث فرهنگی گذاشتند. مصیب امیری رئیس پژوهشگاه میراث فرهنگی کشور و سید مویذ محسن نژاد مدیر اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی فارس در حالی تخریب بافت تاریخی را تکذیب می کنند که عکس و فیلم‌های منتشر شده توسط «محمد مهدی کلانتری» پژوهشگر مرمت و احیای بناها و بافت‌های تاریخی حداقل تخریب یکی از خانه‌های تاریخی را اثبات می کند. فردی که فیلم را تهیه کرده تاریخ تخریب را در فیلم ۱۷ بهمن‌ماه سال جاری عنوان می کند اما امیری و محسن نژاد به «ایران» می گویند: «عکس منتشر شده متعلق به دهه ۹۰ است و در سال‌های ۹۳ تا ۹۵ گرفته شده است.» پژوهشگاه میراث فرهنگی در حالی به نمایندگی از وزارت میراث فرهنگی تخریب خانه‌ها را تکذیب می کند که براساس اسناد ارسال شده به روزنامه ایران، این اداره حداقل با تخریب ۳۵ پلاک تاریخی در این طرح موافقت کرده است!

معماری دانشگاه شیراز و طراح طرح توسعه حرم شاهچراغ اشاره می کند. علی‌آبادی آن روزها از برگزار جلسه‌ای در آستان قدس رضوی سخن به میان می‌آورد که در آن تصمیم گرفته‌اند با توجه به تعدد امامزاده‌ها در شیراز، این شهر را به بزرگ‌ترین شهر زائری خاورمیانه تبدیل کنند. شهردار و شورای شهر نیز در بازدیدی که ۶ ماه پیش از بافت تاریخی داشتند و اخبار آن در چند خبرگزاری منتشر شد اعلام کردند که قصد دارند با هدف تردد زائرین یک مسیر هزار متری را از امامزاده ابراهیم تا شاهچراغ باز کنند. کلانتری می‌گوید: «عکس و فیلم تهیه شده در تاریخ ۱۷ شهریور ۱۳۹۹ توسط رئیس پژوهشگاه میراث فرهنگی و میراث فرهنگی استان تکذیب شد دقیقاً از مسیر امامزاده ابراهیم به شاهچراغ گرفته شده است.»

خط پیشنهادی پژوهشگاه میراث فرهنگی
او به جلسه کمیسیون ماده ۵ استانی که در ۱۵ اردیبهشت تشکیل شد اشاره می کند و می‌گوید: «در این جلسه طرحی که مشاور وزارت راه و شهرسازی تهیه کرده بوده با اعمال فشار در کمیسیون ماده ۵ مواجه می‌شود و یک خط پیشنهادی هم توسط پژوهشگاه میراث فرهنگی و کارگروه ویژه بررسی طرح ۵۷ هکتاری روی نقشه مشاور انداخته می‌شود. به موجب این خط پیشنهادی ۳۰ پلاک ثبت ملی و ۳۰ پلاک واجد ارزش که در مجموع ۳۵ پلاک تاریخی هستند، تخریب خواهد شد.» او می‌گوید: «در روزهای گذشته، در صورتی که میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی فارس در حالی در گفت‌وگو با «ایران» از جزئیات طرح ۵۷ هکتاری اظهار بی‌اطلاعی می‌کند که امضای او کلانتری می‌شود.» او می‌گوید: «به جز این خط پیشنهادی، در متن مصوبه مواردی آمده است که موجب تخریب بیشتر هم می‌شود. مثلاً در متن مصوبه ایجاد یک مسیر دسترسی از شمال آستانه تا شرق شاهچراغ و نیز اتصال ۸ امامزاده

عضو هیات امنای آستان‌های مقدس و مشاور تولیت حرم مطهر شاهچراغ (ع) عنوان کرد

کمترین تداخل با بافت تاریخی!

توضیح

با اجرای طرح ساماندهی پیرامون حرم مطهر حضرت احمد ابن موسی شاهچراغ (ع) حدود دو دهه قبل توسط یک شرکت سرمایه‌گذار، پروژه‌ای تجاری و اقامتی در حد فاصل حرم حضرت احمد ابن موسی شاهچراغ و سید علاءالدین حسین علیهما السلام و در جنوب این دو حرم مطهر تحت عنوان «بین‌الحرمین» اجرا گردید. این پروژه بافت تاریخی شیراز در محدوده دو حرم را به دو نیمه تقسیم و ارتباط و پیوسته شمالی و جنوبی را محدود کرد و لطمه‌های جدی به بافت تاریخی مرکز شیراز وارد آورد. آن روزها صدای اعتراض تولیت وقت آستان مقدس شاهچراغ (ع) در مخالفت با این طرح که علاوه بر پیگیری موضوع از طریق مختلف، حتی با نصب بنری در ایجاد بزرگ چندین متری در کنار درب ورودی صحن مطهر، مخالفت جدی خود را با اجرای این طرح اعلام می‌کرد به جایی نرسید. آنهایی هم که امروز در مقابله با طرح ساماندهی پیرامون حرم مطهر، که اقدامی است در جهت مناسب‌سازی محیط، احیای بافت تاریخی، حفظ و مرمت آثار ارزشمند تاریخی و ایجاد محیطی فرهنگی و معنوی در حور سومین حرم اهل بیت (ع)، به مخالفت برخاسته‌اند و با انتشار مطالب خلاف واقع جوسازی می‌کنند، اقدام در خوری برای جلوگیری از اجرای آن پروژه به عمل نیاورند!

همان‌ها که بعضی‌شان آن زمان بر کرسی‌های مسئولیت میراث فرهنگی کشور تکیه زده بودند و امروز طلبکارانه در جایگاه مدعی ایستاده‌اند! سایر بخش‌های بافت پیرامون حرم مطهر نیز طی سال‌های گذشته در جنبه بی‌عملی مسئولین دستگاه‌های مختلف، دیدگاه‌های متنوع، کارشناسان دور و غریبه با محیط و فضا‌سازی‌های غرض‌آلود گرفتار شده است و روز به روز فرسوده‌تر و زندگی در آن سخت‌تر می‌گردد. امروز شیرازی‌های قدیم ساکن قسمت‌هایی از این محدوده، جای خود را به اتباع بیگانه داده‌اند یا خانه‌هایشان مأمّن معتادان و بزکاران شده است. بعضی هم که چه بسا شیراز را همان شیراز جشن هنر در ماه مبارک رمضان و شیراز برپایی جشن‌های دو هزار و ۵۰۰ ساله می‌پسندند، توجه به ظرفیت والای معنوی سومین حرم اهل بیت (ع) را بر نمی‌تابند و مایل نیستند ساماندهی پیرامون حرم‌های مطهر به نتیجه مطلوبی برسد. سفر مقام معظم رهبری در سال ۸۷ به شیراز، نقطه عطفی بود در توجه دادن به میراث گرانبهای معنوی شیرازیان، در کنار دیگر داشته‌های ارزشمند تاریخی و فرهنگی مردم این خطه که همان مجاور و ساکن حرم اهل بیت (ع) بودن‌شان است. پس از آن سفر بود که شورای عالی شهرسازی و معماری مصوب نمود طرح تفصیلی شیراز در محدوده ۵۷ هکتاری اطراف حرم با رویکرد احیای هویت فرهنگی-مذهبی مرکز تاریخی شهر شیراز تهیه گردد. گرچه طی ۱۵ سال گذشته عناصری ارائه ندادند این تصمیم به نتیجه مطلوب نرسد. ۵۷ هکتار وسعت منطقه‌ای است محدود به خیابان‌هایی که حرم مطهر در آن واقع شده است و هرگز به معنای توسعه دادن صحن و شبستان و رواق در این وسعت نیست. (که بعضی به دروغ نشر می‌دهند). در فاصله میان دو حرم حضرت شاهچراغ (ع) و سید علاءالدین (ع) محدوده‌ای حدود ۲۰ هزار متر مربع که بیش از نیمی از آن نیز امروز فضای باز است، با هندسه‌ای که کمترین تداخل با ساختمان‌های واجد ارزش داشته باشد، به عنوان میدان پیاده راه شهری، نه صحن میان دو حرم (که بعضی به دروغ نشر می‌دهند) پیش‌بینی شده است و بر اساس مصوبه کمیسیون ماده پنج، معدود آثار تاریخی ثبت شده یا واجد ارزش واقع در این محدوده نیز تماماً باید حفظ و مرمت گردد. آنجا صحن نیست که در سطح یا با احداث زیرزمین قبایر در آن ساخته و فروخته شود (که بعضی به دروغ نشر می‌دهند) بلکه یک فضای شهری است که موجب احیای زندگی در بافت تاریخی اطراف خود خواهد شد و تحت مدیریت آستان‌های مقدس نیز قرار نخواهد گرفت و در اختیار مدیریت شهری خواهد بود.

استان فارس در تکذیب‌هایی گوناگون از هرگونه قصد برای توسعه حرم شاهچراغ شانه خالی می‌کنند موش‌گیری‌های قبلی آنها خلاف این موضوع را نشان می‌دهد. به عنوان مثال در جلسه مورخ ۴ خرداد ۱۴۰۱ استاندار فارس اعلام می‌دارد که پروژه ایجاد «صحن محمدی» حرم شاهچراغ باید به یک پروژه ملی با پیوست بودجه در سال ۱۴۰۲ تبدیل

شود. به گفته کلانتری منظور استاندار فارس از صحن محمدی حرم شاهچراغ صحنی بوسعت ۹ هکتار ۹۰۰ هزار متر مربع) حدفاصل حرم شاهچراغ و تا حرم سید علاءالدین حسین است. او در نهایت می‌پرسد: «اگر قصدی برای تخریب بناهای این محدوده شهری وجود ندارد علت تملک‌های صورت گرفته از خرداد ۱۴۰۱ تاکنون چیست؟»

حرف‌های سخنگوی شورای شهر شیراز نشان می‌دهد که مسئولان طرح دیگر را همزمان با طرح ۵۷ هکتاری جلو می‌برند

تخریب بیشتری در بافت تاریخی شیراز منجر می‌شود

او می‌گوید: «در تاریخ ۱۱ بهمن ۱۴۰۱ در بازدید میدانی که به اتفاق دکتر غلامحسین معاریان و ۶۰ نفر از دانشجویان معماری دانشگاه شیراز در بافت تاریخی شیراز در محدوده طرح داشتیم، متوجه دادن اخطار شفاهی سه روزه به ساکنین ۶ خانه تاریخی شدیم که به ساکنین آنها گفته شد بود در صورت عدم تخلیه در موعد سه روزه آب، برق و گاز خانه‌های آنها قطع خواهد شد. این اخطار شفاهی توسط نماینده اداره راه و شهرسازی استان فارس مستقردر شاهچراغ انجام شده است.» معاریان بلافاصله پس از فهمیدن ضرب‌الاجل برای تخریب ۶۰ خانه تاریخی در قالب دو نامه به استاندار فارس و «مهرداد بندرپاش» وزیر راه و شهرسازی نسبت به تبعات ملی و بین‌المللی این اقدام غیر فرهنگی هشدار می‌دهد.

کلانتری می‌گوید: «در حالی که مسئولان

خبر در خبر

ایسا آرزو اشرفی‌زاده، مدیر کل دفتر حفاظت و احیای تالاب‌های سازمان حفاظت محیط زیست ضمن اشاره به اینکه وساحت دریاچه ارومیه بیش از ۱۰۰۰ کیلومترمربع کاهش داشته است، گفت: بارش‌های حوضه‌های آبریز دریاچه ارومیه نیز با کاهش حدود ۴۷ میلیمتری مواجه است.

مهر امید غنمی، قائم مقام صندوق احیا و بهره‌برداری از بناهای تاریخی گفت: ۱۶ سال از عمر صندوق توسعه و احیا می‌گذرد که بیش از ۳۰۰ بنا را در مرزبان شرکت داده و حدود ۱۳۹ قرارداد منعقد شده که از این تعداد حدود ۵۰ بنا نیز در حال بهره‌برداری است.

ایسا علی اصغر شالیبافان معاون گردشگری به دنبال تصویب ۲۰ درصد افزایش عوارض خروج از کشور در سال آینده در کمیسیون تلفیق لایحه بودجه ۱۴۰۲، سه هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان درآمد پیش‌بینی شده عوارض خروج از کشور در لایحه بودجه ۱۴۰۲ بود که ۲۰ درصد به این مبلغ اضافه خواهد شد و مبلغ کلی آن به حدود چهار هزار میلیارد تومان خواهد رسید که از این مبلغ ۳۰ درصد به حوزه گردشگری اختصاص می‌یابد، اگر این لایحه در صحن علنی مجلس مصوب شود و شورای نگهبان هم تأیید کند، قانون آن لازم‌الاجرا می‌شود.

ایسا محمدرضا خلجی، معاون صنایع دستی اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان همدان در حضور ۱۲ نفر هنرمندان همدانی در جشنواره فجر صنایع دستی کشور خرداد و گفت: سه مورد از آثار کره‌چینی استاد امیر برقی‌زنگانه، اثر سه‌گانه استاد عباس دل‌زنده، پنج مورد اثر قفل‌سازی سنتی مربوط به استاد سعید طلابی و یک مورد اثر نازک‌کاری خراطی مربوط به استاد محمد مهدی فرهادی قفلی در این جشنواره شرکت کرده‌اند.

ایسا ایوب مددی، رئیس اداره حفاظت محیط زیست رامهرمز با اشاره به پایش مستمر محیط‌بانان برای جلوگیری از صید و شکار آهوان در منطقه حفاظت شده دیمه گفت: در حال حاضر در سایت تخصصی تکتیر آهوی دیمه حدود ۸۰ تا ۹۰ رأس آهوی وجود دارد. در سال اخیر تعداد آهوان رهاسازی شده در این منطقه به ۵۰ رأس هم رسیده و بر اساس گزارش‌های محیط‌بانان در گشت و پایش‌ها، گله‌های آهوان مشاهده شده است.

تسیم داریوش گل‌گل‌زاده، سرپرست مرکز هوا و تغییر اقلیم سازمان حفاظت محیط زیست گفت: توسعه حمل و نقل عمومی در بودجه سال ۱۴۰۲ دارای یک ردیف بودجه شده است اما مقدار آن تنها ۸۴ میلیارد تومان است که این مبلغ تنها می‌توان ۱۰۰ دستگاه اتوبوس را در کل کشور خریداری کرد.

ورود بیل مکانیکی، لودر و ماشین‌آلات سنگین به بافت تاریخی و مکان تاریخی بر پایه قانون و ضوابط میراث فرهنگی ایراد دارد

می‌ریخت، آیا راهی برای توجیه کردن آن وجود داشت؟ به گفته این فعال میراث فرهنگی، تخریب یک دیوار تاریخی برای ورود لودرها برای تخلیه نخاله و خاک، اصلاً منطقی نیست. همچنین با توجه به کاربری خدمات گردشگری که برای این عمارت و باغ تعریف کرده‌اند، ضمانتی وجود ندارد که این در حذف شود و در ادامه به خدمت رستوران یا مجتمع گردشگری درنیاید!

آریا می‌گوید: ورود بیل مکانیکی، لودر و ماشین‌آلات سنگین به بافت تاریخی و مکان تاریخی بر پایه قانون و ضوابط میراث فرهنگی ایراد دارد. نقد دیگری که او به این روند دارد به تغییر کاربری این عمارت تاریخی با آن همه تزئینات و ارزش معماری است که وارد شده است. به اعتقاد فعالان و کارشناسان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرگونه تغییر کاربری در باغ ایلخانی بجز فرهنگی، موضوعیت ندارد و اشتباه است. به گفته معان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی فارس، شرکت‌های عمران و توسعه مالکان بناها با مشارکت بخش

باغ ایلخانی

گره‌ای از مورخان آن را به دوران قاجار و گروهی آن را آثار به‌جا مانده از دوران زندیه می‌دانند

عکس: ایسا

عمل خود برآثار ملی وارد ساخته‌اند می‌توان از ایشان اخذ کرد.» این در حالی است که سرپرست معاونت میراث فرهنگی استان فارس در تخریبی در این زمینه صورت نگرفته است، اما فعالان میراث فرهنگی می‌گویند که بخشی از دیوار تاریخی باغ «ایلخانی» در شیراز تخریب و یک در آهنی برای ورود لودرها گذاشتند تا راحت وارد باغ قاجاری شوند. قرار است این ماشین‌ها خاک‌های برداشت شده از گودالی را که برای ساخت آشپزخانه و رستوران، در گوشه این باغ تاریخی حفر شده است تخلیه کنند. به گفته علی اکبر صادقی، به دلیل عدم وجود در مناسب برای عملیات

لودرها روی دیوار باغ ایلخانی رژه می‌روند

می‌دانند. بخش‌هایی از این باغ در سال‌های پیش از هم جدا و به دو بخش شرقی و غربی تبدیل شده است که هر دو باغ درهای ورودی قدیمی دارند. اکنون بخشی از دیوار این باغ تاریخی به پناه توسعه مرمت، تخریب شده و ماشین‌آلات به راحتی به باغ وارد و به جان خشت‌های تاریخی افتاده‌اند تا نواوری را جایگزین قدمت و کهنگی کنند.

در حالی که فعالان میراث فرهنگی از این موضوع گل‌مند هستند و می‌گویند اگرچه این اتفاق با مجوز اداره کل میراث فرهنگی استان فارس رخ داده اما مطابق قانون نبوده است. آنها به بندهای «الف» و «ب» ماده ششم قانون حفظ آثار ملی مصوب مجلس شورای ملی سال ۱۳۰۹ اشاره کرده و می‌گویند: طبق قانون «منهدم کردن یا خراب کردن آثار ملی و مستور ساختن روی آنها به‌اندو با رنگ و رسم کردن نقوش و خطوط بر آنها و همچنین مشیرا در بر می‌گیرد و در میان اهالی شیراز به «فانی کهنه» معروف است. باغ ایلخانی با درختان نیموند کهنسال و عمارت قدیمی عالی است که گروهی از مورخان آن را به دوران قاجار و گروهی آن را آثار به‌جا مانده از دوران زندیه